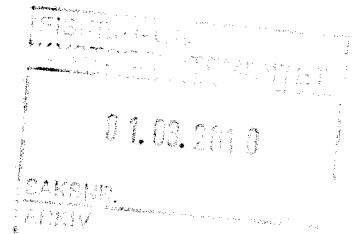

DET KONGELIGE
MILJØVERNDEPARTEMENT

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep
0032 OSLO

Deres ref
200600549- /RM

Vår ref
200904086-/HL

Dato
25 FEB 2010

Høring - forskrift om tidsfrister i behandling av akvakultursøknader

Det vises til Fiskeri- og kystdepartementets høringsbrev av 27. november med vedlegg.

Miljøverndepartementet vil vise til at fylkesmannen i sitt arbeid med akvakultursaker skal ferdigbehandle akvakultursøknader etter forurensningsloven, men kun skal gi miljøfaglige råd til tildelingsmyndigheten om hensynene til vernetiltak, naturmangfold og friluftsliv. Søknadene behandles på linje med andre sakstyper, og behandlingen skjer så raskt som mulig med de ressurser som er tilgjengelig. En tidsfrist for behandling av akvakultursøknader vil innebære en prioritering av én næring på bekostning av andre bransjer og oppgaver i situasjoner hvor det er stort behov for å prioritere ressursene. Dette er prinsipielt meget uheldig – både fordi det vil kunne medføre lengre saksbehandlingstid for søknader fra andre bransjer og virksomheter, og fordi det vil vanskeliggjøre planlegging av ressursbruk i fylkesmannens øvrige søknads- og tilsynsarbeid.

Vi vil også vise til at oppdrettsnæringen i sin startfase slet med utslipp av antibiotika og notimpregneringsmidler, fôrspill og nedslamming av sjøbunn samt utvikling av sulfidgass fra bunnslam. En grundig behandling av akvakultursøknader etter forurensningsloven har medvirket til å bedre situasjonen på forurensningsområdet, selv om bl.a. utslipp av næringssalter fremdeles gir grunn til bekymring i flere regioner langs kysten. Dette har skjedd uten at det tilsynelatende har hindret veksten i næringen. På de saksområdene hvor fylkesmennene kun gir råd i behandlingen av akvakultursøknader har imidlertid problemene økt i omfang, og rømming, sykdom og parasitter utgjør i dag grunnleggende trusler mot viltlevende arter – herunder ville bestander av laks og sjørøret.

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

Kontoradresse
Myntgt. 2
postmottak@md.dep.no
www.miljo.no

Telefon
22 24 90 90
Org no.
972 417 882

Avdeling for naturforvaltning
Telefaks
22 24 95 60

Saksbehandler
Helge Lorentzen
22 24 58 76

Departementet ser det derfor som faglig og prinsipielt uheldig at det i høringsbrevets punkt 4 sies at *"Uttalelsesretten er et tilbud fra fiskerimyndighetene om å gi kommentar i anledning saken. Tildelingsmyndigheten kan derfor sluttbehandle søknader dersom kommunen eller andre myndigheter som skal gi sin uttalelse, ikke overholder fristen."* Etter vår vurdering er dette i strid med tildelingsmyndighetens plikt til å påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes. I akvakultursaker innehar fylkesmannen den miljøfaglige ekspertisen, og fylkesmannens vurdering er derfor en forutsetning for å kunne gi tillatelse etter de generelle vilkårene om miljø og vernetiltak i akvakulturloven § 6.

Ut over dette stiller naturmangfoldloven § 7 krav til kunnskapsgrunnlag, bruk av føre-var-prinsippet, vurdering av samlet belastning på økosystemer, kostnader ved miljøforringelse og krav til miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder når offentlige beslutninger skal tas. Det fremgår også av bestemmelsen at de vurderinger som gjøres skal fremgå av beslutningene. Tildelingsmyndigheten må derfor basere seg på best mulig miljøfaglig kunnskap i sin sluttbehandling av akvakultursøknader.

Både ivaretagelse av de generelle hensyn etter akvakulturloven og kravene i naturmangfoldloven tilsier at fylkesmannens rolle i behandlingen av akvakultursøknader bør styrkes snarere enn at det innføres tidsfrister for søknadsbehandlingen.

Miljøverndepartementet vil også vise til Regjeringens politikk for villaksen som er nedfelt i St. prp. nr. 32 (2006-2007) *Om vern av villaksen*. Her heter det blant annet: *"Fiskerimyndighetene er i ferd med å styrke regelverket for oppdrettsnæringen og innføre bedre forvaltningsverktøy og en mer risikobasert og målrettet kontrollinnsats. Dette skal på generell basis sikre at den videre utviklingen av oppdrettsnæringen ikke skal medføre økt risiko, heller ikke for villaksen."* Tiltak for å sikre en utvikling av oppdrettsnæringen som ikke medfører økt risiko for villaksen er belyst i regjeringens strategi for en bærekraftig havbruksnæring der hovedvekten er lagt på rømming, forurensning, sykdomspredning, arealbruk og fôrressurser.

De involverte fagetatene i akvakulturforvaltningen konkluderte i september med at det ut fra miljøhensyn ikke er tilrådelig å utvide oppdrettsaktiviteten langs noen del av kysten med unntak av Helgeland. Situasjonen har etter den tid ikke blitt vesentlig bedre, og særlig rømmingstallene og sykdomssituasjonen i havbruksnæringen er nå svært alvorlige. Dette viser at næringen etter vår vurdering verken er pålagt eller har tilegnet seg teknikker og driftsmetoder som er miljømessig forsvarlige med dagens produksjonsnivå. Vurderinger av ny oppdrettsvirksomhet i forhold til effekter på naturmangfold – herunder ville bestander av anadrome laksefisk – vil derfor være særlig krevende og viktige oppgaver i tiden som kommer. Det er på denne bakgrunn nødvendig at en nå prioriterer gjennomføring av endringer i næringens struktur med forbedrede kriterier for lokalisering som kan gi grunnlag for å få kontroll over nærin-

gens miljøproblemer. Når en endret struktur med tilhørende lokaliseringskriterier er på plass, kan det eventuelt vurderes å se på rutinene for saksbehandling på nytt.

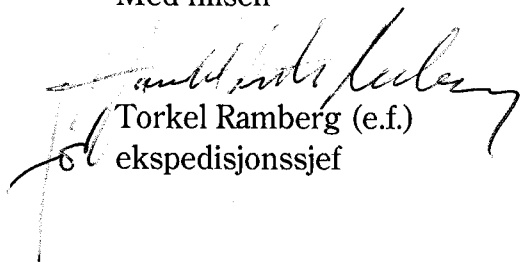
Miljøverndepartementet kan for øvrig ikke se at den omtalte Trøndelagsmodellen har relevans for saken.

Avslutningsvis viser vi til høringsuttalelsene fra Direktoratet for naturforvaltning og Klima- og forurensningsdirektoratet og støtter deres synspunkter.

Konklusjon:

Miljøverndepartementet mener det av hensyn til forsvarlig ivaretagelse av naturmangfold, verneverdier og friluftsliv ikke vil være mulig å forskriftsfeste tidsfrister i behandlingen av akvakultursøknader uten at miljøkonsekvensene er grundig vurdert – herunder konsekvensene for ville bestander av anadrome laksefisk. En eventuell innføring av tidsfrister vil først kunne vurderes når det foreligger et omforent grunnlag for godkjenning av lokaliteter for akvakultur med tilhørende lokaliseringskriterier. Forslaget om å forskriftsfeste tidsfrister i behandling av akvakultursøknader vil heller ikke bidra til at miljøbelastningene fra rømminger og lakselus bringes ned på forsvarlige nivåer.

Med hilsen

Torkel Ramberg (e.f.)
ekspedisjonssjef

Helge Lorentzen
seniorrådgiver

Kopi:

Klima- og forurensningsdirektoratet

Direktoratet for naturforvaltning

Fylkesmennene på kyststrekningen Vest-Agder - Finnmark